

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Vår dato 08.02.2015
Deres dato 17.12.2014
Vår referanse A-273-30106
Deres referanse -

Høring - rapport fra ekspertgruppen for Statens Pensjonsfond Utlands virkemiddelbruk og investeringer i kull- og petroleumsselskaper

Næringslivets Hovedorganisasjon viser til departementets høringsbrev av 17. desember 2014 hvor det inviteres til å avgi høringsuttalelse til ekspertgruppens rapport om Statens pensjonsfond utlands (SPU) virkemiddelbruk og investeringer i kull- og petroleumsselskaper. NHO takker for invitasjonen, og oversender herved våre innspill.

Kort oppsummert mener NHO følgende:

- Kull- og petroleumsselskapenes energiproduksjon, energibruk eller CO₂-utslipp kan i seg selv ikke sies å være i strid med alminnelig aksepterte etiske normer.
- SPU er i dag, og bør fortsatt være, en finansiell investor med finansielle mål.
- NHO deler ekspertgruppens advarsel mot å bruke fondet som et klimapolitisk verktøy utover det som er forenlig med fondets rolle som finansiell investor.
- Aktiv eierskapsutøvelse og påvirkning er de mest hensiktsmessige virkemidlene SPU kan benytte for å adressere klimarelaterte forhold.
- NHO er skeptisk til å innføre det foreslåtte nye uttrekkskriteriet, og forutsetter at aktivt eierskap og utelukkelse fortsatt skal brukes sammen på en integrert måte.

NHOs vurdering av ekspertgruppens anbefalinger

Befolkningsvekst og økende energietterspørsel gjør målsetningene om globale utslippsreduksjoner av klimagasser, det såkalte 2-graders-målet, svært krevende. Målet forutsetter reduksjon av energirelaterte utslipp på 70-80 prosent på verdensbasis frem mot 2050. NHO ønsker å være en aktiv medspiller i arbeidet med å utvikle Norge til et lavutslippssamfunn frem mot 2050, og støtter arbeidet med å få på plass en forpliktende global klimaavtale.

Fossil energi vil fortsatt være viktig for å dekke det økende globale energibehovet i 2050. I følge IEA vil fossil energi, også innenfor 2-graders-scenariet, utgjøre litt over 40 prosent av den fremtidige globale energimiksen, noe som tilsvarer 60-65 prosent av dagens forbruk. Fornybar energi, energieffektivisering og karbon fangst- og lagring står for de største reduksjonene av utslippene i disse perspektivene.

NHO støtter derfor ekspertgruppens vurdering av at kull- og petroleumsselskapenes energiproduksjon, energibruk eller CO₂-utslipp i seg selv ikke kan sies å være i strid med alminnelig aksepterte etiske normer. Tilgang på energi vil også i fremtiden være en viktig forutsetning for å skape økonomisk vekst og utvikling og for å løfte mennesker ut av fattigdom. En investor av SPUs størrelse, som eier godt over 1 prosent av det globale noterte aksjemarkedet, kan vanskelig unnlate å eie selskaper innen fossilt brensel. NHO registrerer at SPU per i dag har en

undervekt i karbonrelaterte næringer sammenliknet med vektene disse næringene har i fondets referanseindeks, mens fornybar energi og alternative energikilder har en overvekt.

SPU er i dag, og bør fortsatt være, en finansiell investor med finansielle mål. Ifølge *Lov om Statens pensjonsfond § 1* skal fondet understøtte statlig sparing for finansiering av folketrygdens pensjonsutgifter og underbygge langsiktige hensyn ved anvendelse av statens petroleumsinntekter. Fondet har et overordnet mål om å oppnå høyest mulig avkastning innenfor et moderat nivå på risiko. En langsiktig og god forvaltning er en forutsetning for at inntektene fra petroleumsressursene skal komme både dagens og kommende generasjoner til gode.

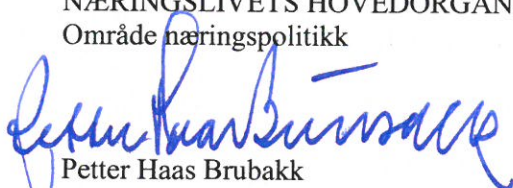
God forvaltning er samtidig avhengig av en ansvarlig investeringspraksis og aktiv eierskapsutøvelse som ivaretar hensynet til bærekraftig utvikling i økonomisk, miljømessig og samfunnmessig forstand. NHO mener disse hensynene allerede er godt ivaretatt i SPU's mandat, og deler ekspertgruppens advarsel mot å bruke fondet som et klimapolitisk verktøy utover det som er forenlig med fondets rolle som finansiell investor. En sammenblanding av økonomiske, politiske, teknologiske og strategiske mål vil gjøre det svært vanskelig å følge opp forvaltningen av fondet, og kontrollere om forvalteren leverer gode resultater. En kan heller ikke utelukke at ny teknologi vil kunne gjøre fossile brennstoff utslippsfri og derved mer bærekraftige enn mer areal- og ressurskrevende alternativer.

NHO mener på linje med ekspertgruppen at aktiv eierskapsutøvelse og påvirkning er de mest hensiktsmessige virkemidlene SPU kan benytte for å adressere klimarelaterte forhold. Ikke minst er dette viktig for å kartlegge og håndtere klimarisiko i fondets investeringer. NHO støtter de foreslåtte tiltakene i rapporten for å styrke arbeidet med klimarelatert eierskapsutøvelse. Vi vil i tillegg understreke at vi opplever at SPU har et godt og velfungerende arbeide på dette området som allerede setter spor etter seg i eierdialogen med selskaper SPU har investeringer av en viss størrelse i.

Ekspertgruppen foreslår at det også bør vurderes å utvide bestemmelsen for atferdsbasert utelukkelse til å gjelde handlinger eller utelatelser som på et samlet selskapsnivå fører til alvorlig skade på klimaet. Forutsetningen for en slik utvidelse er at terskelen for utelukkelse fortsatt skal være høy og i overenstemmelse med den terskelen som er etablert for utelukkelse etter andre kriterier.

NHO vil likevel påpeke at selv om ekspertgruppen peker på enkeltkriterier som det skal legges vekt på ved en eventuell utelukkelse, er uttrekkskriteriet i seg selv skjønsmessig utformet; "*et samlet selskapsnivå*" som fører til "*alvorlig skade*" på "*klimaet*", og vil kunne legge til rette for at det tas til orde for å bruke fondet som et klimapolitisk verktøy. NHO vil også peke på at et nytt kriterium for utelukkelse vil kreve betydelige ressurser og tiltak fra Etikkrådets side, og økt kommunikasjon med Norges Bank. NHO vil derfor uttrykke skepsis til å innføre det foreslåtte nye uttrekkskriteriet, og forutsetter at aktivt eierskap og utelukkelse evt. vil måtte brukes sammen på en integrert måte.

Med vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område næringspolitikk

Petter Haas Brubakk
Direktør

Per Øyvind Langeland
Avdelingsdirektør